

*Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®*

Program dela

*Zveze prijateljev mladine Slovenije
za leti 2022 in 2023*

Ljubljana, marec 2022

KAZALO

1 UVOD	3
2 ORGANI, DELOVNA TELESNA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA	4
3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	5
3.1 PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO	5
3.1.1 TEDEN OTROKA® IN SVETOVNI DAN OTROKA.....	9
3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE (SREDIŠČE ZIPOM).....	10
3.1.3 NACIONALNA MREŽA TOM®	12
3.2 SOCIALNO-HUMANTARNI PROGRAMI ENO SRCE	16
3.2.1 POMOČ DRUŽINAM	16
3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD	16
3.2.3 ADIN ŠTIPENDIJSKI SKLAD	16
3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA	17
3.2.5 ŠPORTNIK SEM.....	17
3.2.6 DRUGE AKCIJE ZA ENO SRCE.....	17
3.3 PROGRAMI ZA PROSTI ČAS IN LETOVANJA.....	19
3.3.1 POMEŽIK SONCU®	19
3.3.2 IZVEDBA ZIMOVANJ, LETOVANJ IN ZDRAVSTVENIH LETOVANJ	20
3.3.3 PROSTI ČAS	20
3.4 PROGRAMI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA.....	21
3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®	21
3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI	22
3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE	23
4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE.....	24
5 USTANOVA FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI.....	25
5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA.....	25
6 ODNOSI Z JAVNOSTMI	26
7 KREATIVNI PROJEKTI ZA KREPITEV PREPOZNAVNOSTI.....	27
8 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS	27
8.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS.....	27
8.1.1 INVESTICIJE	28
8.2 RAZVOJ ORGANIZACIJE	29
8.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV	29
8.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI	30
8.3 ZAPOSLENI	30
8.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	31
8.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA	31
8.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH.....	31
9 ZAKLJUČEK	31

1 UVOD

V letu 2022 bomo v ospredje postavili odpravljanje socialnih posledic koronakrize tako pri otrocih in mladostnikih kot tudi pri družinah. Za leto 2023 pa si želimo, da bo le-ta le še neprijeten spomin.

S socialno-humanitarnimi programi ENO SRCE bomo še naprej pomagali družinam v socialni stiski, bodisi z enkratno finančno ali materialno pomočjo ali na daljši rok (štipendija). Otrokom bomo pomagali z našimi vsebinskimi programi, saj preko sodelovanja v njih razvijajo svojo osebnost in interese; sedaj, ko bo vse (upajmo) potekalo spet v živo, pa bodo spet lahko krepili socialne spretnosti in sklepali nova prijateljstva. Z različnimi akcijami jih bomo spodbujali h gibanju, druženju, pogovarjanju v živo. Poudarek bo tudi na našem programu TOM telefon, ki je v zadnjih dveh letih dobil popolnoma drugačen pomen. Namesto dajanja nasvetov za tipične najstniške težave, so naši svetovalci reševali resne duševne stiske, ki so vzniknile zaradi pomanjkanja socialnih stikov, napete situacije v družbi, prekomerne uporabe elektronskih naprav, spleta in družbenih medijev ter doživljanja neugodnih izkušenj doma z družinskimi člani. Najbolj zaskrbljujoče je dejstvo, da se je kar za 3,7 x povečalo število kontaktov na TOM telefon, v katerih so mladi izrazili samomorilne težnje (sedaj že vsak 13 vsebinski kontakt beleži samomorilne namene). Zato mora država več pozornosti nameniti duševnemu zdravju prebivalstva, še posebej pa otrok in mladih, na kar bomo redno opozarjali. TOM telefon bomo z več akcijami še bolj približali mladim, saj želimo, da vsi otroci in mladostniki vedo, da bo na številki 116 111 vedno nekdo, ki jih bo poslušal, ter da nobena težava ni premajhna za TOM telefon.

V prihajajočih dveh letih je še kako pomembno, da resnično omogočimo počitnice vsem otrokom. Družin, ki se ne bodo mogle privoščiti skupnih počitnic, je sedaj še več, zato si bomo prizadevali, da v programu Pomežik soncu zberemo kar največ sredstev in vsem otrokom, ki to potrebujejo, omogočimo en teden bivanja ob morju ali v gorah z vrstniki, saj le-to dokazano izjemno pozitivno vpliva na zdravje otrok in mladostnikov. V želji, da se še več pozornosti nameni zdravju mladih, smo se z veseljem odzvali na povabilo Fakultete za vede o zdravju Univerze na Primorskem in prevzeli častno pokroviteljstvo znanstvene in strokovne letne konference z mednarodno udeležbo z naslovom "Zdravje otrok in mladostnikov", ki bo potekala v septembru 2022.

Leto 2022 bo tudi volilno leto. Nadaljevali bomo s prizadevanji, da bi stranke v svoje programe vključile tudi odpravljanje kršitev otrokovih pravic. Ko se bo vzpostavila nova odločevalska struktura, jo bomo ponovno seznanili s perečimi temami na področju otrok in družine ter se še naprej aktivno vključevali v oblikovanje ustrežnejših sistemskih in zakonskih pogojev za ohranitev in širitev pravic, ki jih imajo oz. naj bi jih imeli vsi otroci in mladostniki, to je: družina in družba nudita temeljne pogoje za socialno varnost, varstvo, šolanje in zdravje ter za zaščito pred vsemi oblikami nasilja ali zlorab.

Še naprej bomo opozarjali in iskali podporo med vsemi relevantnimi odločevalci, da v Sloveniji potrebujemo samostojnega Varuha otrokovih pravic, ker je – med drugim – na področju socialnega, zdravstvenega in drugih dialogov preveč odprtih in nerešenih vprašanj, ki se ne rešujejo dovolj hitro v korist otrok. Varuh otrokovih pravic bi moral biti ustanovljen z zakonom in imenovan v Državnem zboru RS. Imel bi pooblastila za varstvo in zastopanje, spodbujanje in promoviranje otrokovih pravic. Opravljal bi tudi vlogo spremljanja uresničevanja Konvencije otrokovih pravic ter ostalih mednarodnih pravnih aktov na področju otrokovih pravic.

S svojim delom bomo še naprej utrjevali svoje temeljno poslanstvo in krepili renome kompetentne organizacije, ki ji je mar za dobrobit otrok, mladostnikov in družin. To bomo izpostavili tudi ob praznovanju 70. obletnice delovanja ZPMS v marcu 2023.

Priloga Programa dela ZPMS za leti 2022 in 2023 je tudi Finančni načrt 2022–2023. V njem načrtujemo prihodke in odhodke glede na znana dejstva in na predvidene aktivnosti.

2 ORGANI, DELOVNA TELES A IN STALNE OBLIKE DELOVANJA

V marcu 2022 bo potekala 46. skupščina ZPMS, ki bo sprejemala Poslovno in finančno poročilo za leto 2021, letni program dela in finančni načrt za leti 2022 in 2023; odločala bo tudi o sprejemu novega Statuta ZPMS. Potekale bodo tudi volitve novega predsednika ZPMS in obeh podpredsednikov ZPMS.

Upravni odbor ZPMS se predvidoma letno sestane najmanj štirikrat in Nadzorni odbor najmanj enkrat. Častno razsodišče se bo sestajalo po potrebi.

Upravni odbor ZPMS bo po sprejemu novega Statuta ZPMS na eni od rednih sej - izmed strokovnjakov s področja socialnega varstva - imenoval člane Strokovnega sveta za humanitarne programe ZPMS s področja socialnega varstva, ki bo dajal mnenja k humanitarnim programom ZPMS na področju socialnega varstva, jih spremljal in strokovno vodil. Imenoval naj bi tudi Svet ZPMS, ki bo sestavljen iz zunanjih deležnikov. Svet ZPMS naj bi kot posvetovalno telo imel funkcijo evalvacije in podajanja mnenj oziroma predlogov o delovanju ZPMS.

V letu 2023 poteče mandat članom v organih ZPMS (Upravni odbor, Nadzorni odbor, Častno razsodišče) razen predsedniku in podpredsednikoma, ki so člani Upravnega odbora ZPMS po funkciji. Zato bomo imeli na Skupščini ZPMS marca 2023 volitve. Nov Upravni odbor ZPMS pa bo po svojem konstituiranju imenoval člane delovnih teles Upravnega odbora ZPMS in stalnih oblik delovanja.

Glede na predviden sprejem novega Statuta ZPMS bo v letih 2022 in 2023 ena od aktivnosti prenova in uskladitev Poslovnikov o delu organov ZPMS, kot tudi delovnih teles Upravnega odbora ZPMS in stalnih oblik delovanja.

3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

V letih 2022–2023 bomo nadaljevali z izvajanjem naših programov na naslednjih področjih:

1. programi za zaščito otrokovih pravic in zagovorništvo (*Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS; TOM telefon[®], Teden otroka[®], Mreža za otrokove pravice*);
2. socialno-humanitarni programi *ENO SRCE (Pomoč družinam, Sapramiškin sklad, Adin štipendijski sklad, Športnik sem in Polna šolska torba)*
3. programi za prosti čas in letovanja (*Pomežik soncu[®]; izvedba letovanj, zimovanj in drugih dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa*);
4. programi na področju vzgoje in izobraževanja (*Otroški parlamenti[®], Evropa v šoli, Mladi raziskovalci zgodovine*).

V nadaljevanju podajamo program dela za leti 2022 in 2023 po posameznih področjih oz. programih.

3.1 PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO

Na področju zaščite otrokovih pravic in zagovorništva bomo v letih 2022 in 2023 nadaljevali s koraki za razvoj participacije otrok in mladostnikov in iskali nove možnosti, da bo v družbi glas otrok bolj slišan in upoštevan, prav tako tudi glas staršev in družin. Otroci morajo imeti možnost sodelovanja pri oblikovanju sistemskih ukrepov in drugih pomembnih odločitev, ki jih zadevajo.

ZPMS se bo aktivno vključevala v pripravo ključnih dokumentov na širšem področju problematike otrok in se bo kot zainteresirana javnost še naprej udeleževala sej različnih odborov v Državnem zboru RS in drugih pomembnih teles/organov.

Izvajali bomo naslednje ključne aktivnosti:

Delovanje Nacionalnega odbora za otrokove pravice

Nacionalni odbor za otrokove pravice (NOOP) sestavljajo predstavniki zvez in društev s terena ter zunanji strokovnjaki z različnih področij delovanja (področja, kjer so vključeni otroci s posebnimi potrebami, zdravstveno varstvo otrok, vzgoja in izobraževanje, itd.). S takšno obliko delovanja bomo nadaljevali tudi v letih 2022 in 2023. NOOP ima 15 članov, predsednica je Vlasta Nussdorfer. NOOP se bo sestel po potrebi, približno 1-2 x letno; če bo potreben hiter odziv na določeno nastalo situacijo ali dogodek, bo komunikacija potekala preko e-pošte.

Prizadevali si bomo za odzivnost na aktualne družbene razmere in primere kršenja otrokovih pravic na vseh življenjskih področjih. Vsebinska področja, na katera bo NOOP še posebej pozoren, bodo: duševno zdravje otrok (zaradi epidemioloških ukrepov so duševne stiske otrok v porastu), splošno zdravje otrok, socialna vprašanja, nasilje nad in med otroki, področja, ki vključujejo otroke s posebnimi potrebami, participacija otrok, izobraževanje, informiranje o pravicah otrok, romska problematika itd.

Pod okriljem NOOP bomo tudi v letih 2022/23 izvedli nekatere aktivnosti naslednjih programov:

- *Forum proti telesnemu kaznovanju otrok*: z namenom doseganja ničelne tolerance do nasilja oz. telesnega kaznovanja otrok bomo nadaljevali z ozaveščanjem staršev in širše javnosti, da telesno kaznovanje otrok ni primeren vzgojni ukrep. Nadaljevali bomo z distribucijo zloženke za starše z naslovom "Odraščanje brez nasilja".

- *Forum za pravice otrok v bolnišnici*: nadaljevali bomo z distribucijo brošure "Moj otrok mora ostati v bolnišnici", predvsem otroškim oddelkom slovenskih splošnih bolnišnic in pediatričnima klinikama v Ljubljani in Mariboru.
- *Zveza družin*: obeležili bomo 15. maj – mednarodni dan družin. Glede na osrednjo temo, ki jo vsako leto razglasijo Združeni narodi, bomo tudi v prihodnjih dveh letih pripravili sporočili za javnost. V tednu od 15. do 22. maja (teden družin) pa bomo pripravili akcijo "Za družine brezplačno", ki bo družinam omogočila brezplačen vstop v muzeje in galerije.

Bela knjiga ZPMS o uresničevanju pravice otrok do participacije

Namen je, da skupaj z otroki ustvarimo dokument, ki bo postavil temelje kakovostnega sodelovanja otrok v vseh zadevah, ki so pomembne za njihovo življenje. *Bela knjiga ZPMS o uresničevanju pravice otrok do participacije* nastaja v sklopu projekta Naše mnenje šteje! (Erasmus+) zaključni dogodek projekta, na katerem bodo otrokom pri oblikovanju njihovih predlogov pomagali strokovnjaki s posameznih področij, končne predloge pa bodo predstavili tudi odločevalcem. Ko bo Bela knjiga pripravljena, bomo izvedli obširno diseminacijsko akcijo za širšo javnost, predstavili pa jo bomo tudi pristojnim na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

Nova sodelovanja v različnih delovnih telesih

V letu 2021 oz. v začetku leta 2022 smo postali člani več delovnih skupin, za katere predvidevamo, da bodo v letu 2022 intenzivneje pričela z delom.

- *Usmerjevalni odbor program Zdaj*

Od junija 2021 smo člani Usmerjevalnega odbora programa ZDAJ, katerega nosilec je Nacionalni inštitut za javno zdravje. Program preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov "ZDAJ – Zdravje danes za jutri" se osredotoča na zdravstvene probleme, kot so rast in razvoj, način življenja, ki vpliva na njihovo telesno, duševno in socialno zdravje. V naslednjih 4 letih bo v Usmerjevalnem odboru sodelovala generalna sekretarka Breda Krašna, nadomeščala jo bo strokovna sodelavka Petra Zega.

- *Medresorska delovna skupina za pripravo predloga nacionalnega Akcijskega načrta za jamstvo za otroke*

Jamstvo za otroke je bilo sprejeto na evropski ravni 14. 6. 2021. Države članice morajo do marca 2022 pripraviti Nacionalne akcijske načrte za jamstvo za otroke v skladu s Priporočilom Sveta EU 2021/1004 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke. V posvetovalni skupini MDDSZ za pripravo Nacionalnega akcijskega načrta bo sodelovala strokovna sodelavka Sara Geiger Smole.

- *Strokovni svet za zagovorništvo otrok*

Decembra smo se odzvali na javno povabilo Varuha človekovih pravic RS za imenovanje članic in članov Strokovnega sveta za zagovorništvo otrok za naslednje triletno obdobje. Predlagali smo strokovno sodelavko Saro Geiger Smole kot predstavnico nevladne organizacije. O izboru kandidatov/kandidatk še do zaključka tega programa še nismo bili seznanjeni.

- *Delovna skupina za Dopolnjevanje protokolov sodelovanja na področju duševnega zdravja otrok*

Strokovna vodja NM TOM Tjaša Bertancelj bo sodelovala v delovni skupini za Dopolnjevanje protokolov sodelovanja med Centri za duševno zdravje otrok in mladostnikov in različnimi službami za duševno zdravje otrok in mladih pri NIJZ.

- *Sodelovanje v delovni skupini za pripravo podzakonskih aktov Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvene zavarovanju*

Ministrstvo za zdravje nas je januarja 2022 pozvalo k podaji predloga kandidata/-tke za sodelovanje v delovni skupini za pripravo podzakonskih aktov, ki se nanašajo na spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Predlagali smo Bredo Krašna, generalno sekretarko, ki bo v prihodnjih dveh letih sodelovala v omenjeni skupini.

Sodelovanje v delovni skupini za Program za otroke

ZPMS bo tudi v letih 2022 in 2023 sodelovala v delovni skupini pri Ministrstvu za delo, družino in enake možnosti (MDDSZ) za pripravo akcijskih načrtov k Programu za otroke 2020–2025. Prvi, dvoletni, akcijski načrt se v letošnjem letu izteče in treba je pripraviti nov dokument za naslednji dve leti.

Članica delovne skupine je strokovna sodelavka Petra Zega.

Sodelovanje v Svetu RS za otroke in družino

Svet RS za otroke in družino je stalno posvetovalno telo Vlade Republike Slovenije, katerega člani so predstavniki nevladnih organizacij in strokovnih institucij s področja otrok in družine ter predstavniki Vlade RS. Za prvo mandatno obdobju 2017–2022 je članica Sveta tudi predsednica ZPMS Darja Groznik. Ob poteku njenega mandata bomo s pozornostjo spremljali poziv za novo članstvo ter kandidirali osebo, ki bo predstavljala nevladni sektor v tem Svetu.

Člane sveta imenuje Vlada RS za obdobje petih let na predlog ministra, pristojnega za družino, ki predhodno objavi javni poziv nevladnim organizacijam in strokovnim institucijam za posredovanje predlogov za člane sveta.

Sodelovanje v Svetu varuha za človekove pravice

V letih 2022 in 2023 bomo nadaljevali s sodelovanjem v Svetu za človekove pravice pri Varuhu človekovih pravic – mandat predsednice ZPMS Darje Groznik kot članice traja od 2020 do izteka mandata trenutnega varuha človekovih pravic v letu 2025.

Sodelovanje v delovni skupini za pripravo predlogov vsebinskih rešitev na področju družinske in socialne politike

Pri MDDSZ deluje delovna skupina za pripravo vsebinskih rešitev na področju družinske in socialne politike. Ti področji sta sicer samostojni, a v mnogih vsebinah neločljivo povezani. Zato je smiselno, da se določena vprašanja obravnavajo v širši skupini, v kateri sodelujejo tako predstavniki ministrstev kot tudi predstavniki nevladnih organizacij. V skupini sodeluje generalna sekretarka Breda Krašna, namestnica je strokovna sodelavka Petra Zega. V letih 2022 in 2023 si želimo pogostejšega in bolj akcijsko naravnane sodelovanja.

Sodelovanje v Svetu Vlade RS za spodbujanje razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij

Svet Vlade RS za spodbujanje razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij je strokovno in posvetovalno telo vlade. Svet sestavlja 20 članov: 10 predstavnikov ministrstev in vladnih služb, 7 predstavnikov nevladnih organizacij in 3 predstavniki prostovoljskih organizacij. V Svetu sodeluje generalna sekretarka Breda Krašna. Želimo si, da bi se Svet v letih 2022 in 2023 redno sestajal in bil proaktiven za namen, za katerega je imenovan.

Sodelovanje z organizacijo Eurochild

Udeležili se bomo Skupščine Eurochilda (1x letno; ZPMS in Mreža za otrokove pravice) in srečanj National Partner Network (približno 2x letno, Mreža za otrokove pravice). Za leto 2022 je Skupščina Eurochilda načrtovana za 10. in 11. maj, srečanje National Partner Network pa bo predvidoma v spomladanskem času. Za leto 2023 datumi še niso znani.

V letu 2022 bo objavljen nov razpis za člane Eurochildovega Sveta otrok za mandatno obdobje dveh prihodnjih let. Kandidirali bomo 3 zainteresirane mlade parlamentarce.

Uroš Brezovšek, podpredsednik ZPMS, je bil v letu 2019 izvoljen za člana Upravnega odbora organizacije Eurochild, za mandatno obdobje 3 let. V letu 2022 se mu mandat izteče.

Sodelovanje v Mediteranskem gibanju otrok

Konec leta 2021 je bilo vzpostavljeno Mediteransko gibanje otrok (Mediterranean Children's Movement - MCM). V naslednjih dveh letih bomo sodelovali v gibanju, katerega namen je opozarjati na otrokove pravice in njihove kršitve, predvsem v državah mediteranskega "bazena". Za sodelovanje v različnih odborih gibanja bomo opogumili predstavnike otrok ter jih vabili na dogodke in aktivnosti gibanja.

Sodelovanje v mreži EAPN Slovenija

Tudi v letu 2022 in 2023 bomo aktivno sodelovali znotraj slovenske mreže European Anti-Poverty Network pri pripravah letnih poročil in drugih načrtovanih aktivnostih.

Ustanovitev sklada za otroke z redkimi boleznimi

Družine z otroki z redkimi boleznimi se prej ali slej znajdejo v finančni stiski, saj so zdravljenja teh bolezni izjemno draga, pogosto pa zahtevajo tudi pot v tujino. Vsako leto poteka več (ad hoc) humanitarnih akcij, s katerimi se za posameznega otroka zbirajo donacije. Po našem mnenju bi bilo to treba sistemsko urediti. Zato bomo v letu 2022 preučili možnosti in predlagali državi, da razmisli o ustanovitvi posebnega sklada za otroke z redkimi boleznimi, preko katerega bi se zbirala sredstva. S tem bi se razbremenile humanitarne organizacije. Naša prva aktivnost bo sestanek s ključnimi deležniki, to je z ministrstvi, obstoječimi nevladnimi organizacijami in društvi, ki so že aktivni na področju podpore staršem in otrokom z redkimi boleznimi.

Nacionalni odbor mladih

Po žal neuspešni obuditvi Nacionalnega odbora mladih (NOM) v letu 2021, bomo v letu 2022 še okrepili prizadevanja, da NOM dejansko zaživi kot neodvisen organ, ki deluje znotraj ZPMS, in podaja mnenja in videnja otrok in mladih, upošteva zaključke Otroških parlamentov ter je pomemben sogovornik tako znotraj ZPMS kot tudi navzven z odločevalci in drugimi organizacijami/institucijami.

Predsednik NOM je lahko vabljen tudi na seje Upravnega odbora ZPMS, v kolikor člani obravnavajo določeno temo na njihov predlog. NOM sestavlja 7 članov: 5 voljenih, ki so neodvisni in niso člani/ice nobenega organa obstoječih dijaških ali osnovnošolskih oblik delovanja; preostala dva člana pa sta predsednik Dijaške organizacije Slovenije (DOS) in predsednik Nacionalnega otroškega parlamenta (NOP). Predsednika in tajnika NOM izvolijo člani. V letu 2022 bomo začasno članstvo preoblikovali v stalno. Nadejamo se, da se bo odbor sestel vsaj 3x letno.

Nadaljevanje prizadevanj za obuditev projekta "Dobra igrača"

V letih 2022 in 2023 bomo s prizadevanji za obuditev projekta nadaljevali. Ker je tržišče preplavljeno z raznovrstnimi igrači in ker starši/skrbniki pogosto nimajo informacij, katere igrače so zaradi napak odpoklicane in kaj so kvalitete dobre igrače, smo se odločili, da pripravimo informativno zloženko o dobri igrački. Z njo želimo doseči večjo senzibilnost staršev/skrbnikov ob izbiri primernih igrač za svoje otroke. Za sredstva za zloženko bomo v letu 2022 kandidirali na razpisu FIHO in jo glede na rezultat tudi realizirali. Distribuirali jo bomo vrtcem, osnovnim šolam, knjižnicam, društvom in zvezam prijateljev mladine, itd., prav tako pa tudi ob različnih dogodkih (npr. Teden otroka, festival prostovoljstva, itd.).

Kampanja za ukinitve pirotehnik

Na pobudo in v sodelovanju z MZPM Nova Gorica bomo že poleti pričeli z aktivnostmi za oblikovanje kampanje za ukinitve pirotehnik s poudarkom na škodi, ki jo otroci in mladi na letni ravni utrpijo zaradi nesreč pri uporabi (primer naslova: PRIŽGI nasmeh, ne petarde). Kampanjo bi širili preko družabnih omrežij, naslovili pa bi tudi pristojne institucije.

3.1.1 TEDEN OTROKA® IN SVETOVNI DAN OTROKA

Osrednji namen progama Teden otroka, ki se vsako leto začne na prvi ponedeljek v oktobru, je, da v tem tednu še posebej izpostavimo pomen otrokovih pravic oz. opozarjamo na kršitve le-teh.

Vsako leto izberemo osrednjo temo in pripravimo poslanico, s katero nagovarjamo tako širšo javnost kot tudi vzgojitelje v vrtcih in učitelje v osnovnih šolah, da se o izbrani temi pogovarjajo z otroki in pripravijo aktivnosti. Različne aktivnosti pa pripravijo tudi naše Članice po vsej Sloveniji.

Teden otroka 2022 bo potekal od 3. do 9. oktobra; predviden naslov osrednje teme je *'MavaSeDobr'*, s katero želimo pri otrocih in mladih poudariti pomen druženja, prijateljstev, skupnih dogodivščin, pogovarjanja v živo, sproščenosti.

Poseben poudarek bomo v sklopu tega namenili pomenu oči, ko so v tem dolgem obdobju nošenja mask postale še pomembnejše. Oči izražajo naša čustva, z očmi vzpostavljamo "človeški stik", z gledanjem v oči gradimo zaupanje, kar je še posebej pomembno v odnosih otroci-starši.

V okviru programa Teden otroka bomo v letu 2022 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

- organizirali bomo dogodek, na katerem bomo izpostavili temo in njeno ozadje;
- k sodelovanju za pripravo poslanice bomo povabili enega izmed slovenskih rap izvajalcev, ki bo na izbrano temo pripravil rap ter tudi koreografijo, ki 'spodbuja gledanje v oči';
- vrtce in osnovne šole bomo povabili k sodelovanju, da se naučijo te koreografije, posnamejo kratek video in nam ga pošljejo – tisti, ki ne bi želeli plesati, bodo povabljeni, da narišejo oči (vesele, nasmejane, navihane, žalostne, itd.) in nam pošljejo fotografije risb;
- članice, zveze in društva bodo pripravile bogate programe in aktivnosti za predšolske in osnovnošolske otroke.

V letu 2023 bo Teden otroka med 2. in 8. oktobrom, osrednja tema še ni znana.

Svetovni dan otroka vsako leto obeležujemo 20. novembra, na dan, ko je bila leta 1989 sprejeta Konvencija o otrokovih pravicah. To je dan, ko želi OZN spomniti vse narode sveta na njihovo odgovornost do otrok. To je dan, ko v ospredje razprav stopi Konvencija o otrokovih pravicah. Ta dan je tudi rojstni dan programa TOM telefon.

3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE (SREDIŠČE ZIPOM)

Z letom 2022 si je naše Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov nadelo novo ime – Mreža za otrokove pravice (edina in največja mreža nevladnih organizacij s področja otrokovih pravic v Sloveniji), ki bo nadaljevala svoje poslanstvo, torej podporo, spodbudo in koordinacijo NVO.

Ključni cilji za leti 2022 in 2023 so:

- vzpostaviti formalno strukturo mreže v obliki Sveta Mreže za otrokove pravice, ki bo deloval pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije;
- oblikovati celostno grafično podobo Mreže, vključno s spletno stranjo;
- sodelovati pri vseh aktivnostih za alternativno poročilo in za poročanje Slovenije o uresničevanju KOP pred Odborom ZN za otrokove pravice;
- ostati prepoznan in enakovreden sogovornik odločevalcem na nacionalni in evropski ravni na področju otrokovih pravic.

Mreža za otrokove pravice bo v letih 2022 in 2023 izvajala naslednje ključne dejavnosti:

Krepitev in podpora članicam

- izdaja E-novičk s področja otrokovih pravic ter delovanja mreže in njenih članic vsak drugi mesec;
- izdaja E-gradiv štirikrat letno (aktualne vsebine s področja otrokovih pravic na nacionalni in evropski ravni);
- posodobitev E-novičk v obliko spletne verzije;
- sprejetje Pravil o delovanju Mreže za otrokove pravice ter ustanovitev Sveta Mreže za otrokove pravice pri ZPMS;
- vzpostavitev dela Sveta Mreže za otrokove pravice, sklicevanje sej, vodenje zapisnikov;
- aktivno sodelovanje pri vseh aktivnostih Konzorcija vsebinskih mrež nevladnih organizacij.

Zagovorništvo

- sodelovanje pri koordinaciji in pripravi (dokončanju) alternativnega poročila o uresničevanju Konvencije ZN o otrokovih pravicah v tripartitni koordinaciji s Pravno-informacijskim centrom nevladnih organizacij – PIC in Slovensko fundacijo za UNICEF (priprava, zbiranje ter usklajevanje prispevkov NVO, komunikacija z mrežo Child Rights Connect na zasedanju v Ženevi v vlogi nevladnega sektorja) – predviden datum zasedanja bo letu 2023 ali 2024;
- opozarjanje na pomembnost otrokovih pravic v okviru Evropskega semestra (aktivno sodelovanje in povezovanje s predstavniki Evropske komisije v Ljubljani), priprava profila Slovenije glede priporočil Evropske komisije ter poročila Slovenije v okviru združenega poročila Eurochild-a;

- izvedba zagovorniških aktivnosti za vzpostavitev samostojne in neodvisne institucije prvega varuha otrokovih pravic v Sloveniji, ki bi v nasprotju z Varuhom človekovih pravic RS imel pooblastila tudi v zasebnem sektorju; pri pobudi bomo sodelovali z Državnim svetom;
- koordinacija sestankov in izvedba sestankov s političnimi strankami na temo pred-/volilne pobude "Postavimo otrokove pravice v središče slovenske politike", ki navaja večletne ponavljajoče se kršitve otrokovih pravic, s katerimi se članice MZOP srečujejo pri svojem delu, ter rešitve zanje;
- sodelovanje v posvetovalni skupini MDDSZEM za pripravo nacionalnega izvedbenega načrta za Jamstvo za otroke, za sprejem katerega je rok marec 2022. Sodelujemo tako v posvetovalni skupini kot tudi pri organizaciji delavnic z otroki za pripravo načrta;
- koordinacija projekta z mediji Otroško novinarsko središče: otroci preko spletnega obrazca oddajajo svoja vprašanja/mnenja/komentarje na razpisano aktualno družbeno-politično temo ter izberejo sodelujoč medij in želeni način sodelovanja, npr. vprašanje politiku, navzočnost v oddaji, sodelovanje pri pripravi prispevka. Sodelujoči mediji so časnik Večer, spletni časopis Časoris, oddaja Infodrom, Radio Koper. Aktualna tema se zamenja vsakih šest mesecev. V prvi polovici leta bo tema državnozbornske volitve, nadaljnje teme pa bomo določali glede na aktualne družbene razmere.

Mednarodno sodelovanje

- aktivno sodelovanje v mednarodni mreži organizacij Eurochild (sodelovanje v okviru njihovih akcij, aktivna udeležba na letni konferenci in na generalni skupščini);
- opravljanje obveznosti v okviru vloge polnopravnega članstva v Nacionalni mreži partnerjev Eurochild-a (NPN) – aktivna udeležba na srečanjih NPN (2x letno); aktivno sodelovanje pri vseh ostalih sprotih zagovorniških akcijah NPN mreže;
- sodelovanje z Child Rights Connect pri zastopanju nevladnega sektorja v Ženevi v okviru zasedanja Slovenije glede uresničevanja Konvencije o otrokovih pravicah.

Komuniciranje s širšo javnostjo in mediji

- na spletni strani redno objavljali tedenske novice, sporočila za javnost ob pomembnih aktivnostih ter članke o pomembnejših temah in zagovorniških aktivnostih Mreže za otrokove pravice.

3.1.3 NACIONALNA MREŽA TOM®

TOM je edini splošni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji. V letih 2022 in 2023 bomo nadaljevali z že dobro vpeljanim delom, skladno z načeli delovanja programa TOM telefon:

- načelo anonimnega in zaupnega svetovanja po telefonu;
- načelo prostovoljnega dela;
- načelo dobre prakse (strokovnost in etika dela);
- načelo promocije vrednot duševnega zdravja otrok in mladostnikov in
- promocija in uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah.

Še naprej bomo stremeli k doseganju ciljev programa, ki so:

1. zadovoljen uporabnik,
2. čustveno razbremenjen uporabnik,
3. dostopen program – vsak dan,
4. usposobljeni prostovoljci/svetovalci,
5. program prepoznan med ciljno javnostjo,
6. program prepoznan med strokovno javnostjo in
7. uporabnik (mladostnik) informiran o možnih oblikah pomoči.

V okviru programa NM TOM bomo v letih 2022 in 2023 izvajali naslednje ključne dejavnosti:

Svetovanje

Svetovanje bo tudi v letih 2022 in 2023 potekalo prek 9 svetovalnih skupin (Ajdovščina, Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje), v katerih deluje trenutno 147 svetovalcev. Telefonska številka je brezplačna in deluje vsak dan med 12. in 20. uro. Vse leto bomo zagotavljali tudi vsakodnevno svetovanje preko elektronske pošte in 5x tedensko svetovanje v spletni klepetalnici v ljubljanski svetovalni skupini. Prav tako bo še vedno na voljo spletni informacijski portal E-TOM (www.e-tom.si), na katerem lahko mladi najdejo mnogo koristnih informacij.

Neprekinjeno bomo zagotavljali osnovne tehnične pogoje za telefonsko in e-svetovanje ter vzdrževali telefonski sistem v sodelovanju s Telekomom Slovenije, ki z donacijo omogoča brezplačne klice.

Pomemben cilj v letih 2022 in 2023 je povečati število kontaktov na TOM telefon. Število telefonskih klicev namreč upada že zadnjih nekaj let; v letih 2020 in 2021 pa se je število (preizkuševalnih) klicev prepolovilo, kar je posledica ukrepov zoper koronavirus (otrok ne more poklicati po telefonu, če je doma skupaj s starši in nima nobene zasebnosti). Zato bomo:

- okrepili ozaveščanje otrok in mladostnikov o pomembnosti pogovora preko telefona;
- okrepili promocijo TOM-a kot splošnega svetovalnega telefona in ne kriznega telefona: nobeno vprašanje ni preveliko ali premajhno za klic na TOM (s tem želimo preprečiti utrjevanje mnenja med otroki, da na TOM lahko pokličejo samo, ko je zelo hudo);
- uvedli novo spletno platformo ASELO (v letu 2023), ki bo prav tako pripomogla k večanju števila kontaktov: Aselo bo telefonu TOM omogočil tudi pogovore z otroki in mladostniki iz aplikacij WhatsApp, Facebook, Messenger, SMS in spletne klepetalnice. Z odpiranjem vrat platformam, kjer mladi komunicirajo, pričakujemo, da bomo razširili dostopnost in s tem odgovorili na potrebe otrok po stiku s svetovalci-prostovoljci.

Za leto 2022 načrtovano prenovno spletno stani E-TOM bomo prestavili na leto 2023 ali 2024 odvisno od poteka implementacije platforme Aselo.

Nadaljevali bomo z izvedbo statistične analiz klicev, ki jo pripravlja ekipa prostovoljcev-analitikov. Uvedli smo kvartalne analize – 3-mesečno, polletno, 9-mesečno, letno poročilo. Za poročila se uporabljajo podatki telefonskega operaterja Telekom Slovenije in podatki baze podatkov TOM.

V januarju izvajamo analizo vseh podatkov, ki jih beležimo v spletnem obrazcu oz. bazi podatkov; prav tako vse svetovalne skupine poročajo o izvedenih aktivnostih. Analiziramo naslednje podatke:

- število prostovoljcev
- število prostovoljnih ur
- število supervizij in število udeležencev
- dodatna izobraževanja
- promocijske aktivnosti.

Usposabljanje in izobraževanje

Leta 2022 bomo izvedli dve osnovni izobraževanji za telefonsko svetovanje, januarja v Mariboru in jeseni v Ljubljani. Jeseni bomo v ljubljanski skupini izvedli še izobraževanje za svetovanje preko e-pošte in v spletni klepetalnici.

V letu 2023 bom izvedli 1 osnovno izobraževanje v Ljubljani. Svetovalci bodo enkrat mesečno deležni supervizijskih srečanj, hkrati pa se bodo lahko dodatno izpopolnjevali na predavanjih in z obiski institucij, kamor najpogosteje napotimo naše klicalce. Vsako leto bomo organizirali dve dodatni nacionalni izobraževanji za aktivne svetovalce vseh svetovalnih skupin (2-dnevno in 1-dnevno). Vsaka svetovalna skupina bo v okviru svojih zmožnosti organizirala interna izobraževanja, lahko pa tudi za celo mrežo.

Študijska praksa na TOM telefonu®

TOM telefon je učna baza za študente Fakultete za socialno delo (FSD), Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani (SFU), Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) in Filozofske fakultete (FF). V obeh študijskih letih bomo razpisali prosta mesta za opravljanje obvezne študijske prakse.

Projekt Center za varnejši internet Slovenija

Projekt Center za varnejši internet Slovenija 2021 smo zaradi okoliščin na strani Evropske komisije vsi konzorcijski partnerji podaljšali do 1. 3. 2022. Z 22. 2. 2022 pa kandidiramo na novem razpisu za proračunsko leto 2022–2024 (24 mesecev). Sodelovali bomo v Svetu partnerjev projekta, na srečanjih Sveta projekta in Delovnih skupinah SAFE.SI. Udeležili se bomo vsaj dveh INSAFE evropskih seminarjev (izmenjava primerov dobrih praks) ter vsaj 10 ur tedensko omogočali on-line (chat) svetovanje na TOM telefonu. Za zagotavljanje nemotenega izvajanja e-svetovanja bomo skrbeli za kakovostno delovanje spletne stani www.e-tom.si in klepetalnice, na Facebook profilu bomo redno objavljali članke in informacije o varni rabi interneta.

Projekt Logout & Restart

Aktivnosti projekta bodo potekale še do konca leta 2022. Gre za izvajanje programa Logout & Restart – program varne, zdrave in uravnotežene uporabe spleta ter zdravljenje digitalnih zasvojenosti, ki ga vodi Zavod Nora, center sodobnih zasvojenosti. Namenjen je otrokom, mladostnikom in odraslim osebam, ki

imajo težave s čezmerno uporabo spleta ali kažejo znake zasvojenosti. TOM telefon bo kot partner v projektu sodeloval pri obveščanju in razširjanju informativnih gradiv, izvedbi nacionalne konference in pri medsebojnem usposabljanju ter izmenjavi dobrih praks.

Delovanje nacionalne mreže

Svet NM TOM bo v letu 2022 zasedal v terminih:

JANUAR, 27. 1. 2022 – iskanje rešitev za upad klicev (izredna seja)

MAREC, 9. 3. 2022 – načrtovanje dvodnevnega izobraževanja na morju

JUNIJ, 8. 6. 2022 – priprava na počitnice, polletno poročilo, ugotovitve iz polletne statistike

SEPTEMBER, 7. 9. 2022 – novo šolsko leto

NOVEMBER, 9. 11. 2022 – načrtovanje za 2023, opomnik za poročila.

Leta 2023 bomo izvedli najmanj tri seje. Srečanje supervizorjev svetovalnih skupin NM TOM bomo organizirali vsaj dvakrat letno.

NM TOM ima zagotovljeno večletno sofinanciranje s strani MDDSZ do konca leta 2026. V okviru Centra za varnejši internet Slovenija bomo kot konzorcijski partner 22. 2. 2022 oddali prijavo na razpis za obdobje 2022–2024. Leta 2022 in 2023 se bomo prijavili na letne razpise FIHO, ZRSZ Javna dela in MOL. Skozi vse leto 2022 in 2023 bomo spremljali in se prijavljali tudi na druge primerne državne ali evropske razpise pod vodstvom sodelavke ZPMS za področje razpisov.

Do konca leta 2022 bomo izdelali protokole ravnanja ob samomorilnih kontaktih, nasilju in drugih urgentnih situacij, v sodelovanju s supervizorji, NIJZ in Sektorjem za mladoletniško kriminaliteto GPU Ljubljana.

Promocija

Skozi vse leto 2022 in 2023 bomo sodelovali v radijskih in televizijskih oddajah z mladinsko tematiko ter objavljali prispevke v različnih medijih.

V letu 2023 bomo izdelali nove promocijske plakate, ki jih bomo v septembru 2023 in septembru 2024 distribuirali na osnovne in srednje šole, CSD-je, knjižnice, zdravstvene domove, mladinske centre in ostale organizacije, ki delajo z otroki in mladostniki. Leta 2023 bomo poleg obstoječih diseminacijskih poti poskušali zapolniti tudi digitalne površine po Sloveniji.

Nadaljevali bomo s promocijo in prodajo zbornikov "Odgovori sodobnim izzivom odraščanja" in "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušeni empatične odzivnosti".

Do konca leta 2023 bomo izdelali promocijski video TOM telefona in druge promocijske materiale.

Kot ukrep za preprečevanje upada telefonskih kontaktov bomo izvedli širok nabor aktivnosti:

- delavnice po šolah v okolišju svetovalnih skupin (izvajalci vodje);
- praznovanja 17. maja – dneva otroških telefonov s štartom projekta "TOM potuje" po osnovnih šolah, da se predstavi;
- uvedba novih TOM družbenih omrežij, odprli bomo profil TOM Tok na platformi Tik Tok; Instagram možnosti še preučujemo.

Dogodki in sodelovanje z drugimi

Zagotavljali bomo udeležbe predstavnikov NM TOM na strokovnih srečanjih, izobraževanjih in konferencah, tako domačih kot mednarodnih. V okviru članstva v Child Helpline International bomo zagotovili udeležbo predstavnika na letnem srečanju, sodelovali bomo pri pripravi podatkov za letno analizo klicev in okrepili izmenjavo gradiva.

Programska usmeritev v letu 2022 in 2023

Na podlagi statistične analize leta 2021 in statistične analize obdobja 2015–2020 smo ugotovili, da se trendi iz leta 2020 nadaljujejo, narašča število kontaktov s težjo vsebino. V ospredje so stopile teme, povezane z odnosi v družini in psihičnimi težavami. Število kontaktov, povezanih s samomori, je naraslo. Zvišala se je povprečna starost. Upadlo je število telefonskih klicev, zvišalo se je število klepetov in e-pošte. Na področju varne rabe interneta se nadaljuje hiter razvoj novih družbenih aplikacij, ki s seboj prinašajo nove pasti za ranljivo skupino otrok in mladostnikov. Na podlagi analize menimo, da je v dve letnem obdobju treba:

- *implemetirati aplikacijo Aselo;*
- *izvajati ciljno usmerjeno promocijo TOM telefona med otroki in mladostniki, vodstvi šol in v širši javnosti;*
- *zagotoviti stalno zaposlitve strokovne delavke z ustreznimi kompetencami na mestu vodje svetovalne skupne Ljubljana, ki izvaja podprogram e-svetovanja;*
- *nadaljevati z APZ, ukrep Javna dela v svetovalni skupini TOM Ljubljana;*
- *urediti GDPR pravilnike (priporočilo verifikacije);*
- *urediti cilje programa (priporočilo verifikacije),*
- *urediti kazalnike za evalvacijo (priporočilo verifikacije);*
- *oblikovati protokole ravnanja ob kontaktih, kjer je ogroženo življenje, in kadar gre za sum storitve kaznivega dejanja. Pri tem bodo sodelovali: predsednik NM TOM, supervizorji NM TOM, morebitni drugi strokovnjaki (uganeta psihiatrična pomoč, kriminalistična policija, ...),*
- *vzpostaviti skupne delovne sestanke z drugimi nevladnimi telefoni – SOS, Samarijan, drugi;*
- *slediti trendom na področju varne rabe interneta in se nanje odzivati;*
- *iskati potencialne razpise za izvedbo promocijskih aktivnosti in razvoj programa.*

3.2 SOCIALNO-HUMANITARNI PROGRAMI ENO SRCE

V letu 2022 načrtujemo vzpostavitev računalniškega programa za vodenje socialno-humanitarnih programov imenovan ZARJA. Z ZARJO bomo natančno vodili evidence vseh prosilcev in prejemnikov pomoči. S tem nam bo omogočena hitrejša izdelava statističnih podatkov, iskanje posamezne družine bo lažje in celotna zgodovina odobrene pomoči bo na enem mestu. Razvoj programa in testiranje se bo nadaljeval tudi v leto 2023. Na začetku bo program namenjen za ZPMS in socialno-humanitarni program, v naslednjih letih pa se bo program razširil tudi na druge programe in projekte ZPMS ter na naše članice.

Socialno-humanitarni programi Pomoč družinam, Adin štipendijski sklad, Sapramiškin sklad, Športnik sem in Polna šolska torba so sedaj združeni pod imenom ENO SRCE. V letih 2022 in 2023 si bomo prizadevali za čim večjo prepoznavnosti tega imena.

3.2.1 POMOČ DRUŽINAM

V letu 2022 in 2023 bo še naprej delovala Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte, ki bo obravnavala prejete vloge za vključitev v humanitarni program ZPMS in za ustrezno razdelitev pomoči. Komisija se bo sestala predvidoma na dva oz. tri mesece bodisi v živo bodisi preko aplikacije ZOOM.

V prihodnji dveh letih pričakujemo, da se bodo stiske družin še povečale, delno zaradi še vedno trajajoče covid-19 situacije, delno pa zaradi povišanja stroškov energentov. Naša naloga bo, da pridobimo čim več donacij (finančnih in materialnih), s katerimi bomo lahko nadalje izvajali naše socialno-humanitarne aktivnosti in pomagali čim več družinam (plačilo položnic, plačilo zdravstvenih terapij, nakup opreme, oblačila, obutev, šolske potrebščine, novoletna darila).

V letih 2022 in 2023 nadaljujemo s sodelovanjem z oddajo Tednik (rubrika Pomagamo) na TV SLO 1, in sicer bomo predstavljali družine, ki jim bodo gledalci lahko pomagali s svojim prispevkom (klic, s katerim prispevajo 1,25 €; SMS sporočilo s ključno besedo TEDNIK5, kjer prispevajo 5 €, ali s ključno besedo TEDNIK, kjer prispevajo 1 €; klic na 090). Prav tako si bomo prizadevali, da bomo v sodelovanju z RTV Slovenija v decembru ponovno izvedli že tradicionalni dobrodelni teden za pomoč družinam v stiski.

3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD

Sapramiškin sklad bo tudi v letih 2022 in 2023 namenjen pomoči otrokom s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin. V zadnjih letih opažamo, da je družin z otroki s posebnimi potrebami, ki potrebujejo posebne terapije in/ali specialne pripomočke, vse več. Zato moramo zagotoviti, da bo sklad finančno stabilen. K temu bo pripomogla tudi dodatna promocija sklada.

3.2.3 ADIN ŠTIPENDIJSKI SKLAD

V šolskem letu 2021/2022 z mesečnimi štipendijami pomagamo že 19 mladim srednješolcem in srednješolkam. S pomočjo promocije in donacij si bomo prizadevali, da razpis za nove štipendije pripravimo tudi v letih 2022 in 2023. Število razpisanih mest bo odvisno od razpoložljivih sredstev.

3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA

Kot vsako leto bo zbiranje šolskih potrebščin in finančnih sredstev zanje zopet aktualno pred poletjem. Nakup šolskih potrebščin in še posebej delovnih zvezkov, ki morajo biti novi, predstavlja družinam z nizkimi dohodki in več otroki veliko finančno breme, zato je povpraševanje po tovrstni pomoči vsako leto večje. Na srečo imamo že v začetku leta 2022 zagotovljenih nekaj finančnih sredstev za ta namen – donacijo podjetja Eurospin eko, d. o. o., v višini 10.000 €, in darilne bone za trgovine Office&More v višini 5.000 €. K finančnim in materialnim donacijam bomo ponovno povabili podjetja, s katerimi smo v preteklih letih že sodelovali s tem namenom.

Poštar Pavli polni šolske torbe

Tudi v letih 2022 in 2023 načrtujemo dobrodelno akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe, ki poteka pod okriljem Pošte Slovenije. V juliju in avgustu se bodo zbirala sredstva in šolske potrebščine po poštnih izpostavah, konec avgusta pa se bodo šolske potrebščine razdelile med Članice ZPMS - društva in zveze, ki se bodo prijavila k akciji. Finančna sredstva se bodo predvidoma zbirala do 9. oktobra, ko je svetovni dan pošte. Zbrana sredstva bomo prav tako razdelili med naša društva in zveze za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin.

3.2.5 ŠPORTNIK SEM

V letu 2022 uvajamo nov sklad Športnik sem, katerega namen je zagotavljanje pomoči otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih okolij pri uresničevanju športnih potencialov. Čim več otrok in mladostnikov želimo v teh težkih časih, ko se soočajo z duševnimi stiskami, vzpodbudimo k redni športni aktivnosti in jim dati priložnost, da tako izboljšujejo svoje fizične in psihične zmogljivosti.

Za pridobitev sredstev iz sklada bo treba izpolniti vlogo. Prispele vloge bo obravnavala Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte. V letu 2022 smo že pričeli z dogovori z različnimi partnerji za sredstva, ki jih bomo začeli razdeljevati z novim šolskim letom.

3.2.6 DRUGE AKCIJE ZA ENO SRCE

V letih 2022 in 2023 se bomo še naprej odzivali na pobude organizacij ali posameznikov, ki bodo želeli s svojim prispevkom polepšati dan otrokom in družinam iz socialno manj spodbudnih okolij. Zagotovo pa bomo podjetja vključevali tudi v družbeno koristne akcije.

V letu 2022 bomo predvidoma zaključili dobrodelno akcijo s podjetjem Petrol, d. d., ki je v letu 2021 doniralo 10.000 € za stroške, povezane z opravljanjem vozniškega izpita. Do sedaj smo plačali že več tečajev prve pomoči, zdravniških pregledov, tečajev CPP, glavnih teoretičnih izpitov in ur vožnje, v letu 2022 pa pričakujemo prve opravljene glavne vožnje. Skupno bomo pomagali 10 bodočim voznikom iz socialno šibkih družin.

Glede na uspešnost akcije Srčna Univerza v Ljubljani, ki smo jo v sodelovanju z UL prvič izvedli v letu 2021, se ta načrtuje tudi v letu 2022. Izkušnje so pokazale, da potek akcije v času poletja in prehoda v novo študijsko leto prinese nekaj zapletov, zato se akcija načrtuje kasneje v jeseni.

Še naprej bomo sodelovali s podjetjem DINOS, kamor lahko posamezniki dostavijo odpadni material in s tem pomagajo pri plačilu terapij za otroke s posebnimi potrebami.

Veseli december

Nekatere akcije, kot na primer Hladilnik toplega srca na Obali, akcija zbiranja daril Radia in televizije Veseljak, akcija zbiranja daril zaposlenih na Ministrstvu RS za obrambo in na Okrožnem sodišču v Ljubljani so v zadnjih letih postale že tradicionalne in prizadevali si bomo, da tako tudi ostane. V zadnjem predprazničnem času pa smo se povezali tudi z novimi podjetji, s katerimi upamo, da bomo sodelovali tudi v prihodnjih dveh letih.

Sodelovanje z Društvom Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki

Tudi v letih 2022 in 2023 bomo sodelovali z Društvom Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki, in sicer pri zagotavljanju pomoči družinam pri plačilu terapij, pripomočkov ali zdravil za otroke.

Jysk za lahko noč

Jysk bo spomladi 2022 doniral vzmetnice, posteljnino, vzglavnike za 10 hišic v Taboru Mojca. Predvidevamo, da bomo sodelovanje z Jyskom nadaljevali tudi v letu 2023.

CopArt

V letu 2022 začnemo z novo akcijo CopArt, v kateri bo v sodelovanju z znanimi slovenskimi oblikovalci nastajal prav poseben izdelek, ki nas spomni na dom, družino, toplino. Prvi izdelek je že v izdelavi in ga bomo širši javnosti predstavili predvidoma v maju. Izdelek je trajnosten, okolju prijazen, družbeno odgovoren ter nadvse primeren za osebno ali poslovno darilo. V letu 2022 bodo sredstva od prodaje tega izdelka namenjena Sapramiškinemu skladu, ki ga je izbrala oblikovalka. V letu 2023 bo izdelek oblikoval drug oblikovalec, kateremu bo prepuščena tudi izbira programa za namen sredstev.

3.3 PROGRAMI ZA PROSTI ČAS IN LETOVANJA

Tudi v letih 2022 in 2023 bomo v sodelovanju z našimi članicami izvajali zimovanja, letovanja in zdravstvena letovanja ter omogočali tudi druge dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov (delavnice, izleti, predstave itd.).

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja (NOPČL) se bo v letih 2022 in 2023 sestel predvidoma 8-krat. Vsako leto NOPČL v aprilu sprejme načrt izvedbe humanitarnega programa Pomežik soncu®, izvede interni razpis za organizatorje letovanj, določi ceno letovanj, način zbiranja donacij in način razdelitve zbranih sredstev. NOPČL bo organiziral tudi dve izobraževanji pedagoških vodij na letovanjih, eno spomladi, drugo jeseni, za kar smo na razpisu FIHO že pridobili 897,10 €.

3.3.1 POMEŽIK SONCU®

Cilj programa Pomežik soncu je za leti 2022 in 2023 zagotoviti dovolj sredstev, da bomo brezplačno letovanje lahko omogočili vsaj 1600 otrokom iz socialno in materialno ogroženih družin.

V letu 2022 bomo z zbiranjem sredstev začeli že v marcu, in sicer s akcijo "Darujmo točke in odpeljimo otroke na počitnice", ki poteka s Klubom zvestobe OMV SMILE & DRIVE. V promocijo akcije so vključeni tudi ambasadorji programa Pomežik soncu. V letu 2022 se bo kot ambasador programa Pomežik soncu pridružil matematik, komik in glasbenik Uroš Kuzman. Prizadevali si bomo, da bo akcija tudi v letu 2022 stekla čim bolj odmevno in uspešno.

Akcijo zbiranja donacij (pravnih in fizičnih oseb) bomo izvedli med aprilom in junijem. Promocija bo medijsko stekla predvidoma konec aprila. Kot vsako leto bomo tudi letos vlagali vloženke z UPN obrazcem v časopisje (Časopisna hiša Delo). K programu bomo z na novo oblikovanimi sponzorskimi paketi poskusili pridobiti nove sponzorje izključno za Pomežik soncu.

V maju se bomo na medije obrnili s prošnjo za brezplačno oglaševanje programa (televizija in radio) ter na podjetje Europlakat, ki nam je do sedaj že nekaj let zapored omogočilo brezplačni najem oglasnega prostora (tiskanega in digitalnega) na dobro vidnih lokacijah. Humanitarni program bomo predstavili na zadnji strani kataloga Počitnice in dejavnosti, ki ga v e-obliki izdajo ljubljanske zveze in društva ZPMS.

V načrtu je tudi dobrodelni dogodek, koncert z Rock mulčki, ki naj bi potekal junija 2022. Koncert oz. celodnevno rajanje z otroki bi organizirali skupaj z MOL v okviru festivala Junij v Ljubljani. Pri tem bodo sodelovale tudi nekatere članice ZPMS.

3.3.2 IZVEDBA ZIMOVANJ, LETOVANJ IN ZDRAVSTVENIH LETOVANJ

Strokovna služba ZPMS bo v marcu ali aprilu za društva in zveze ZPMS, organizatorje letovanj, objavila interni razpis za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin (sredstva Pomežik soncu), letovanje otrok s posebnimi potrebami (sredstva FIHO) in zdravstveno letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin (sredstva, zbrana od prodaje gobastih krp Pomežik soncu).

Za leto 2022 se je ZPMS prijavila na razpis FIHO, kjer so nam za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin dodelili 23.346,14€, za letovanje otrok s posebnimi potrebami pa 17.300,65€.

Sredstva bomo zbirali v okviru programa Pomežik soncu. Upamo tudi, da bomo čim prej v letu 2022 lahko ponovno dali v prodajo gobaste krpe Pomežik soncu. Stara zaloga je pošla, trenutno pa potekajo pogajanja za novo zalogo, pri čemer proizvajalec zahteva višjo ceno, ki je vezana na podražitev materiala in energentov.

Na podlagi zbranih sredstev in sredstev, ki smo jih prenesli iz leta 2021, bo NOPČL v maju pripravil razdelilnik zbranih sredstev ter sklep o razdelitvi sredstev za letovanja ZPMS, ki ga bomo posredovali izbranim organizatorjem letovanj. Z njimi se bodo podpisale pogodbe o letovanjih.

Organizatorji bodo do konca septembra na posebnem obrazcu oddali poročilo o letovanjih.

Po podobni časovnici bodo aktivnosti za letovanja in zimovanja potekala tudi v letu 2023.

3.3.3 PROSTI ČAS

Že pred letom 2020 smo ugotavljali, da primanjkuje kakovostne in cenovne dostopne ponudbe različnih prostočasnih aktivnosti za otroke in mladostnike. Sedaj pa je potreba po le-teh še večja, saj otroci še bolj kot kadarkoli prej potrebujejo druženje z vrstniki, igro in gibanje. Zato bomo v letu 2022 skupaj z našimi članicami poiskali možnosti, da bi otrokom lahko ponudili še več.

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanje bo v letu 2022 za članice ZPMS pripravil poseben vprašalnik, vezan na področje počitniških programov za otroke v lokalnem okolju. Tu mislimo predvsem na aktivnosti, ki jih članice ZPMS (ob pomoči prostovoljcev) izvajajo med različnimi počitnicami oz. v prostem času otrok in mladostnikov. V prvi polovici leta 2022 NOPČL načrtuje tudi srečanje članic ZPMS na temo počitniških dejavnosti za otroke in mladostnike v lokalnem okolju.

3.4 PROGRAMI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®

Otroški parlamenti so program vzgoje in izobraževanja otrok za aktivno državljanstvo in demokracijo.

V letih 2022–2023 bomo sledili predvsem dvema ciljema:

- zagotoviti, da je v Otroške parlamente vključenih čim več otrok z različnimi ozadji ter da je tudi njihov glas slišan;
- kontinuirano informirati odrasle (starše, vodstva šol, lokalne skupnosti, poslance, novinarje) o mnenjih otrok in njihovih zaključkih ter jih vabiti na dogodke in pogovore z otroki.

Poleg teh dveh ciljev bomo resneje pristopili tudi k vprašanju, kako sistematično in učinkoviteje zagotoviti prenašanje sporočil otrok v prostor oblikovanja strateških razvojnih ciljev družbe in posamičnih rešitev na lokalni, regijski, nacionalni ter tudi mednarodni ravni.

Prizadevali si bomo, da bo 32. nacionalni otroški parlament izveden v živo v aprilu v Državnem zboru RS; če to ne bo mogoče, ga bomo zopet izvedli preko aplikacije ZOOM. Trenutno je tema še vedno "Moja poklicna prihodnost". Po dosedanjih pogovorih z Državnim zborom RS ta možnost obstaja, seveda pa to pomeni prihod manjšega števila parlamentarcev v DZ RS, saj trenutno še vedno veljajo določene omejitve v zaprtih javnih prostorih.

Na 32. NOP bomo po treh letih predlagali in izvolili novo delovno predsedstvo ter izbrali novo osrednjo temo. Po dogodku bomo pripravili zaključke, s katerimi bomo seznanili vse tiste odrasle, ki jih bodo ti zaključki zadevali.

Ker so mentorji na šolah in regijski koordinatorji nepogrešljivi člen za uspešno izvedbo aktivnosti znotraj programa, bomo v obeh naslednjih letih v začetku šolskega leta (septembra) ponovno organizirali izobraževanje, kjer bomo osvetlili nekatera vprašanja razvoja programa in nove izbrane teme. Vsako leto se precej mentorjev zamenja, novi mentorji pa seveda potrebujejo več informacij o delovanju programa, kako se ga lotiti na šolskem nivoju, itd.

V šolskem letu 2021/2022 po naših podatkih v programu Otroški parlamenti sodeluje 200 osnovnih šol iz vse Slovenije (od skupno 455 matičnih osnovnih šol). Prizadevali si bomo, da bi k sodelovanju pritegnili tudi tiste šole, ki do sedaj še niso vključene v program. Cilj je, da bi vsako šolsko leto v program pridobili 10 novih osnovnih šol.

V letu 2022 bomo nadaljevali s projektom "Šolska ura s predsednikom Državnega zbora RS". Enkrat mesečno se učenci 3–4 različnih šol (2 ali 3 učenci iz ene šole) preko spletne aplikacije ZOOM srečajo s predsednikom Državnega zbora. Predsednik na kratko opiše svojo funkcijo in delovanje državnega zbora, učenci pa postavljajo različna vprašanja. Hkrati pa tudi predsednik lahko povpraša učence za njihovo mnenje o določeni zadevi. Projekt smatramo kot nadgradnjo Otroškega parlamenta in z veseljem sodelujemo. Državni zbor pripravlja izobraževalni program za aktivno državljanstvo mladih, v katerega je vključen tudi omenjeni projekt. Po sprostitvi omejitvenih ukrepov se bo projekt izvajal v živo na terenu.

3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

Z natečajem Evropa v šoli si še vedno prizadevamo spodbuditi mlade k razmišljanju o pomembnih temah prihodnosti, ki se jih dotikajo kot slovenske in evropske državljane. Natečaj je priložnost za ustvarjalno izražanje, kritično in samostojno mišljenje ter spodbujanje občutka pripadnosti in solidarnosti.

Natečaj Evropa v šoli v šolskem letu 2021/2022 poteka pod naslovom "Brez modre ni zelene, brez vode ni življenja." Osredotoča se na 6. cilj trajnostnega razvoja – čista voda in sanitarna ureditev. Pri vsebinski pripravi razpisa smo se povezali z društvom Humanitas.

Zaključni dogodek je predviden v petek, 13. maja 2022. Namesto klasične prireditve, kot smo jo izvajali v času pred koronavirusom, letos načrtujemo nagradni izlet za nagrajence in njihove mentorje. Vsebina izleta bo povezana z vodo ter rastlinskim in živalskim svetom, ki se prepletata na vodnih območjih.

Tema za šolsko leto 2022/2023 še ni predvidena, znana bo poleti 2022. Točen naslov in vsebino natečaja bo določil Nacionalni odbor za natečaj Evropa v šoli, pri pripravi publikacije pa se bomo povezali s primerno organizacijo. Če bo časovno izvedljivo, bomo jeseni organizirali izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje. Glede na to, da so mentorji oktobra 2020 zelo pohvalili izvedbo izobraževanja na ZOOM-u (tudi udeležencev je bilo več kot na preteklih izobraževanjih v živo) bomo ponovno ciljali na virtualno izvedbo, ki je enako učinkovita in tudi finančno prijaznejša.

Dokler se zdravstvena situacija ne vrne v stare tirnice, težko širimo program in zagotavljamo inovativne, doživljajske nagrade (kot je bil v preteklosti npr. Evropski tabor na Pohorju) ali celo evropske izmenjave. Vsekakor pa je naša želja, da se take dogodke ponovno vzpostavi takoj, ko bo to mogoče.

3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

Cilj programa Mladi raziskovalci zgodovine, ki je svojim delom začel že leta 1969, je usposabljanje mladine v raziskovanju lokalne preteklosti. Program strokovno vodi Komisija za delo zgodovinskih krožkov na osnovnih šolah, ki se bo v letih 2022 in 2023 sestala vsaj 8-krat. Vsako leto v marcu Komisija objavi novo raziskovalno temo.

Ocenjujemo, da bo v letih 2022 in 2023 v programu sodelovalo približno 200 učencev zadnje triade iz 25 osnovnih šol, prizadevali pa si bomo, da bi k sodelovanju privabili še več učenk in učencev. Raziskave v posameznem zgodovinskem krožku bodo potekale do konca marca, ko morajo krožki poslati pisne izdelke na ZPMS. V aprilu in maju bodo tričlanske ocenjevalne komisije pregledale in ocenile prejete pisne izdelke.

Na zaključnem državnem srečanju, ki bo organizirano v drugi polovici maja ali v začetku junija, bodo sodelujoči učenci svojo raziskavo predstavili drugim in njene rezultate zagovarjali pred komisijo. Po predstavitvi in zagovoru bo komisija oblikovala končne ocene in podelila priznanja (bronasto, srebrno ali zlato) ter organizirala z raziskovalno temo povezan ogled določenih zanimivosti. V letu 2022 planiramo, da bomo v sodelovanju z MZPM Velenje državno srečanje organizirali v Velenju. V kolikor epidemiološke razmere ne bodo dopuščale izvedbe srečanja v živo, bomo osnovne šole pozvali, da raziskovalne naloge oddajo v elektronski obliki, mladi raziskovalci pa pripravijo krajšo, 10 minutno predstavitev s pomočjo spletne aplikacije Zoom.

Za promocijo programa bomo poskrbeli z objavo prispevkov v Časorisu in drugih tiskanih medijih ter na spletni strani ZPMS in Facebook profilu. Pripravili bomo predstavitveno zloženko z namenom promocije programa. Ob priložnosti državnega srečanja bomo izdali sporočilo za javnost.

Oktobra bomo v sodelovanju z Muzejem za novejšo zgodovino Slovenije organizirali celodnevni izobraževalni seminar za mentorje zgodovinskih krožkov. Komisija bo na seminar povabila najboljše strokovnjake za razpisano raziskovalno temo, mentorji pa bodo deležni tudi vseh dodatnih vsebin za kakovostno metodološko in pedagoško vodenje zgodovinskih krožkov. Strokovne prispevke s seminarja bomo zbrali in izdali v zborniku, v katerem bomo objavili tudi Zlata pravila sestavljanja elaboratov. Vsi prispevki predavateljev bodo vpisani v COBBIS s strani ZRC SAZU.

Po podobni časovnici bo program potekal tudi v letu 2023.

Nadaljevali bomo s prizadevanji, da bi program učencem prinašal točke za pridobitev Zoisove štipendije, učiteljem/mentorjem pa točke za napredovanje. Dogovorili se bomo za sestanek na MIZŠ glede organiziranja tekmovanj iz znanja.

Sistematično si bomo prizadevali, da bi se v program vključilo več šol, tudi šole iz zamejstva. Cilj je, da bi v letu 2022 k sodelovanju pritegnili najmanj 5 šol. K temu bi zagotovo prispevala obogatitev programa z vsebinsko bogato nagrado, kot na primer strokovna ekskurzija v tujino. V ta namen bomo preučili možnosti prijave na razpise, ki podpirajo izmenjavo učencev iz različnih držav.

4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE

V letu 2022 bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v sklopu projektov:

- Center za varnejši internet (novo obdobje bo od 2 .3. 2022 do 2. 3. 2024)
- PODVIG (traja še do 31. 8. 2022)
- Erasmus+ Ključni ukrep 3: Projekti dialoga z mladimi "Uresničevanje pravice otrok do participacije: Naše mnenje šteje!" (podaljšano do 30. 9. 2022)
- Logout&Restart (traja še do 15. 11. 2022)
- Otroško novinarsko središče

Kot pridruženi partnerji v projektu "Prosto programje za digitalno vključenost nevladnih organizacij in uporabnikov (Na-prostem.si), ki se je začel s 1 .1. 2022, bomo sodelovali pri aktivnostih informiranja naših članic ter imeli možnosti udeležbe na določenih izobraževanjih za digitalno preobrazbo.

Aktivno bomo spremljali objave domačih in mednarodnih razpisov ter se glede na naše potrebe in ustreznost razpisov nanje tudi prijavljali. Našim članicam bomo na voljo za pomoč pri pripravi prijav na razpise.

S TOM telefonom kot partnerji sodelujemo pri prijavi projekta na razpis *Call for proposals on the prevention of child sexual abuse, assistance to victims of child sexual abuse and tools to detect child sexual abuse online*; prijavitelj je Hrabri telefon (Hrvaška). Rok oddaje je 24. 2. 2022.

V letu 2020 smo se s projektom "Pravice niso pravljice" prijavili na razpis programa CERV – *Call for proposals on capacity building in the area of rights of a child*, na katerem bi bili po številu točk sicer upravičeni do sredstev, vendar so projekti, ki so bili uvrščeni višje kot mi, že "pobrali" razpoložljiva sredstva. V letu 2022 bomo ta isti projekt z ustreznimi prilagoditvami prijavili na nov razpis programa CERV - *Call for proposals to protect and promote the rights of the child*. Rok oddaje je 18. 5. 2022.

Načrtujemo tudi prijavo na jesenski rok programa ERASMUS+ Mladina/Ključni ukrep 2 – Sodelovanje med organizacijami in institucijami (sodelovalna partnerstva, manjša partnerstva). O sestavi partnerstev in vsebini se še dogovarjamo.

Kot vsako leto se bomo prijavili na razpis Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji.

5 USTANOVA FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI

5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA

Ustanova "Fundacija ZPMS za otroke in družine v Sloveniji" (Ustanova Fundacija) bo v letu 2022 in 2023 v okviru Štipendijskega sklada dr. Janeza Drnovška nadaljevala s štipendiranjem dijakinj in dijakov.

S štipendisti, ki bodo uspešno zaključili šolanje in napredovali v višji letnik srednješolskega izobraževanja, bomo sklenili anekse. V šolskem letu 2021/2022 trenutno štipendiramo 23 srednješolcev in srednješolk.

Ustanova Fundacija bo nadaljevala z iskanjem novih donatorjev, ki bi prispevali sredstva za štipendiranje novih dijakov in dijakinj iz manj spodbudnih okolij. Zastavljen cilj je, da bi že peto leto zapored ponovili razpis za štipendiranje dijakov v skladu s finančnimi zmožnostmi in jim zagotovili štipendijo skozi celotni proces izobraževanja.

Uprava Ustanove Fundacije se bo v letih 2022 in 2023 predvidoma sestala trikrat na leto, Nadzorni odbor pa enkrat na leto. V letu 2022 članom Nadzornega odbora poteče 4-letni mandat, tako da bo Upravni odbor ZPMS imenoval nove člane.

Za promocijo bomo skrbeli z oglasi v časopisu Delo (zakupljeni oglasi po pogodbi), objavami v ZPMS novičkah in objavami na Facebook profilu ZPMS.

6 ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letih 2022 in 2023 bomo še naprej komunikacijsko podpirali naše obstoječe programe in projekte ter tudi nove, priložnostne dogodke in različne akcije.

O skupnih programih mreže bomo skozi vse leto obveščali javnost, sodelovanje s slovenskimi mediji bomo še okrepili. Tudi v letih 2022 in 2023 bomo s spremljanjem medijskih objav spremljali našo prisotnost v medijih, jo analizirali in na osnovi tega sprejeli ukrepe za krepitev odnosov z javnostmi. Novo promocijsko gradivo bomo pripravljali skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Še naprej bomo pripravljali ZPMS novičke, ki izhajajo v e-obliki vsak mesec.

Intenzivno bomo delali na pridobivanju novih sponzorjev in donatorjev ter na ohranjanju že obstoječih.

Več pozornosti bomo namenili komuniciranju krovnega programa Eno srce, še posebej bomo izpostavljali nov program Športnik sem.

Poleg rednega dela na področju komunikacije, marketinga, organizacije dogodkov, oblikovanja in priprave vsebin za medije, za leti 2022 in 2023 izpostavljamo naslednje aktivnosti:

- priprava širše kampanje ob praznovanju 70-letnice ZPMS;
- ponovna uporaba Twitter računa in ureditev LinkedIn profila;
- vpeljava "politike" obdarovanja članov v Viber skupini z namenom ohranjanja pozitivnega zavedanja o ZPMS;
- povezovanje s socialnimi omrežji gospodarskih družb, promocija naših programov in pozivi k zbiranju vseh vrst donacij;
- uporaba 'crosspotinga' med socialnimi omrežji in na socialnih omrežjih med uporabniki;
- vključevanje mednarodnih oz. svetovnih praznikov in vsebin nam sorodnih organizacij v komunikacijo na družbenih kanalih;
- vzpostavitev spletne trgovine, v kateri bi bili vsi izdelki na voljo na enem mestu: publikacije, koledar, voščilnice, izdelki donatorjev in poslovnih partnerjev (Ariessa posode, Hudwood leseni izdelki, nogavice Monkeyfreak);
- aktiviranje intraneta, ki bo v pomoč pri komunikaciji z vsemi članicami ZPMS;
- doseči dogovor s članicami ZPMS, da bodo uporabljale logotip v kombinaciji z logotipom Zveze prijateljev mladine Slovenije, s čimer bomo krepili pomen mreže.

Nabor aktivnosti je izbran skladno s ciljem, da se ZPMS pojavlja na čim več mestih v javnosti in da se ime ZPMS uporablja na čim več mestih tudi dosledno. Zato se bomo odzivali na napačno uporabo imena ZPMS v medijih z zahtevki za popravek.

7 KREATIVNI PROJEKTI ZA KREPITEV PREPOZNAVNOSTI

V letu 2022 bomo intenzivno izvajali t. i. kreativne projekte. To so projekti povezovanja s subjekti iz gospodarstva z namenom pridobivanja več donacij in sponzorstev za naše vsebinske programe oziroma za naše uporabnike ter krepitev blagovne znamke ZPMS kot tudi sodelujočega podjetja.

Značilno za tovrstne projekte je, da je donacija oz. sponzorstvo strogo namensko, torej za točno določen program oziroma za točno določeno blago ali storitev za naše uporabnike. Poleg tega ti projekti vključujejo tudi t.i. aktivacije, preko katerih naše sporočilo širimo tudi med splošno javnostjo.

8 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS

V letu 2022 bomo še naprej kar najbolje krmarili skozi spreminjajoče se razmere v družbi zaradi zdravstvene krize, za leto 2023 pa upamo, da le-te ne bo več.

Kot dobri gospodarji bomo preudarno razpolagali s pridobljenimi finančnimi in materialnimi sredstvi, poslovali skladno z zakonodajo in internim akti ZPMS, skrbeli za uspešno poslovanje ter o le-tem redno poročali pristojnim organizacijam in našim članicam.

8.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS

Izjemnega pomena za delovanje ZPMS je razpršeno financiranje, kar pomeni, da pridobivamo sredstva iz različnih virov, kot so: FIHO, proračunska in druga javna sredstva, donacije pravnih in fizičnih oseb, sredstva od odstopa dela dohodnine, sredstva, pridobljena na domačih in evropskih razpisih ter od prodaje izdelkov in drugi.

Tudi v letih 2022 in 2023 bomo izvedli obsežno akcijo pošiljanja predizpolnjenih obrazcev za odstop dela dohodnine na 2/3 gospodinjstev. Zbrana sredstva bomo namenili za izvajanje naših programov.

Skozi vse leto bomo posodabljali baze pravnih oseb, na katere se bomo vsaj dvakrat letno obrnili za donacije; še posebej jih bomo opozorili na možnost donacij v višini 1 % obdavčenega prihodka, kar je začelo veljati z letom 2022 (prej 0,3 %). Preko kreativnih projektov se bomo še bolj aktivno povezovali s podjetji, ki bi bila pripravljena del sredstev od prodaje določenih izdelkov nameniti za naše programe.

Posebno pozornost bomo namenili donatorjem-posameznikom. Posameznike, ki so v preteklih dveh letih večkrat podprli naše akcije zbiranja sredstev za pomoč otrokom, mladostnikom in družinam v stiski, pa bomo s posebnim pismom nagovorili, da postanejo naši mesečni donatorji.

V letu 2022 načrtujemo nekaj prijav na manjše in večje domače in evropske razpise. Okrepili bomo prodajo izdelkov in storitev. Nadaljevali bomo s pripravo novega kompleta novoletnih čestitk in čestitk za druge priložnosti. Pripravili bomo tudi nov koledar za leto 2023.

8.1.1 INVESTICIJE

Strokovna služba v letu 2022 načrtuje investicijsko vzdrževanje in nakup novih osnovnih sredstev v višini do 50.000,00 € (v to je vključena ureditev pisarne za vodjo NM TOM telefon, nakup pisarniške opreme, arhivske omare, nakup ognjevarnih omar, nakup ene nove in premonaža dveh klimatskih naprav, ureditev osvetlitve v eni pisarni v skladu z varstvom pri delu, nakup računalnikov glede na sprotne potrebe strokovne službe).

Na razpisu FIHO smo za leto 2022 prijavi nakup dveh ognjevarnih omar v vrednosti 3500 €, saj moramo v skladu z varstvom osebnih podatkov poskrbeti za pravilno hranjene dokumentov. Pridobili smo sredstva v višini 1.200,00 €, razliko pa bomo založili iz lastnih sredstev.

Za nakup neopredmetih osnovnih sredstev planiramo strošek 30.000,00 €. Zaradi vse večjega obsega dela na področju socialno humanitarnih akcij in programov smo se odločili, da bomo naročili posebno aplikacijo oz. program ZARJA, ki bo tako zaposlenim na ZPMS kot kasneje tudi Članicam ZPMS bistveno olajšal vnos podatkov, pregled nad družinami, ki prejemajo našo pomoč (kakšno, koliko,...). S tem bo možno tudi natančnejše poročanje o razdeljeni pomoči v okviru ZPMS ali s strani ZPMS. Za potrebe TOM telefona načrtujemo nov program oz. aplikacija ASSELO s katerim želimo povečati dostopnost TOM telefona preko različnih družbenih omrežij (fb, instagram, watsup, SMS). Najbolj pomembno pa je tudi, da bodo svetovalci-prostovoljci na TOM telefonu sprejemali vsa sporočila preko ene vstopne točke. S tem bomo omogočili večjemu številu otrok in mladostnikov, da komunicirajo z nami preko omrežij, ki jih uporabljajo.

Za obnovitvena dela v Hiši zavetja Palčica bomo v letu 2022 namenili največ do 15.000 €. Montirali bomo nova vhodna vrata, namestili domofon s kamero za večjo varnost tako otrok in zaposlenih, nove žaluzije, popravili balkonska vrata in okna ter uredili sistem prezračevanja. Dogovarjamo se tudi za ureditev zunanjih igral oz. po potrebi tudi montažo novih.

V Taboru Mojca v Dolenjskih Toplicah, ki je v upravljanju DPM Mojca Novo Mesto, v letu 2022 načrtujemo večja investicijsko-vzdrževalna dela v vrednosti do 150.000 €. Delno bomo to investicijo pokrili iz sredstev, ki smo jih pridobili z lansko prodajo zemljišč Občini Dolenjske Toplice.

Vodstvo DPM Mojca Novo Mesto je pripravilo predlog najbolj potrebnih del, in sicer: i) popolna adaptacija sanitarnega dela (kopalnice in sanitarije za deklice, dečke in mentorje) s kotlovnico, ki so iz obdobja osemdesetih let, ko je bila kapaciteta tabora 70 otrok, danes pa je v njem prostora za 200 otrok; ii) popravilo strehe (zamenjava azbestne kritine) in iii) ureditev glavne elektro omarice in posebne za objekt 'šotor'. Za objekt, ki ga bomo sanirali, sta bili na podlagi projektne in izvedbene dokumentacije že pridobljeni gradbeno in uporabno dovoljenje. Pri investiciji za montažo toplotne črpalke za ogrevanje vode bomo uveljavljali subvencijo EKO sklada. Ob tem bomo poskrbeli tudi za izdelavo izvedbene projektne dokumentacije in sklenili posebno pogodbo za strokovni nadzor.

Za leto 2023 bomo investicijsko vzdrževanje načrtovali v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

8. 2 RAZVOJ ORGANIZACIJE

V letu 2022 bomo nadaljevali s srečanji v sklopu CNVOS-ovega programa za organizacijski razvoj s strokovnjakinjo s področja delovanja nevladnih organizacij. Na vsakem srečanju se bomo posvetili določenemu področju delovanja, npr. pridobivanje sredstev, prijave na razpise, posodobitev programov, sodelovanje s članicami. Namen je pridobiti nova znanja in usmeritve za kakovosten razvoj organizacije.

V letih 2022 in 2023 bomo pristopili k pridobitvi certifikata za standard kakovosti ISO 9001:2015, ki je odraz odličnosti organizacije. Rezultat certifikata je t. i. 'knjiga protokolov in postopkov v organizaciji' oziroma 'Poslovník kakovosti', ki se ga morajo držati vsi zaposleni. Nekateri standarde smo neformalno že uvedli, dve zaposleni sta že bili na izobraževanju za notranje presojevalce.

Ocenjujemo, da smo že na dobri poti, saj že imamo uveljavljen sistem priprave in sprejemanja programov dela in poročanja, imamo določene cilje, vrednote, poslanstvo, namen organizacije ter neformalno določene in uveljavljene protokole in standarde za poslovanje – tako pri delu s prostovoljci, donatorji, sponzorji kot tudi med zaposlenimi.

Vzpostavljeno imamo strokovno službo in prostovoljce ter pravne akte, ki postavljajo okvir tako delovanja samih programov kot tudi pravice in dolžnosti zaposlenih in prostovoljcev. Pomemben element za vpeljevanje kakovosti je tudi obvladovanje dokumentacije in zagotavljanje sledljivosti, kar na ZPMS v veliki meri že neformalno izvajamo.

V letu 2022 bi se tako zavezali vse naše standarde zapisati in poiskati način, kako jih izboljšati in uskladiti s standardom kakovosti ISO 9001. S tem bomo vstopili v novo maloštevilno elitno družbo – NVO s standardom kakovosti. S tem bi pripomogli tudi k delovanju naših članic, saj bi poleg podpore pri pridobitvi certifikata, lahko pomagali tudi tistim, ki k temu ne bi pristopili – na način, da bi jim pomagali iskati rešitve v smeri optimizacije delovnih procesov, da bi poslovali bolj pregledno, na predvidljiv in standardiziran način. Nenazadnje pa s tem tudi finančno vzdržno.

V letih 2022 in 2023 bomo nadaljevali s prizadevanji za vzpostavitev lastnega izobraževalnega centra, v sklopu katerega bi izvajali izobraževanja za naše članice in nadalje tudi za širšo zainteresirano javnost. Po okriljem izobraževalnega centra bi organizirali tudi izobraževanja, ki so vezana na izvajanje naših programov (npr. za prostovoljce na TOM telefonu, pedagoške vodje na letovanjih, mentorje programov Otroški parlamenti, Mladih raziskovalci zgodovine, natečaja Evropa v šoli) .

8.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV

Koordinator članstva bo še naprej skrbel za mrežo članic ZPMS, za čim boljše sodelovanje med društvi in zvezami v mreži in ZPMS, za dobro medsebojno informiranje ter za nudenje strokovne pomoči in možnosti za izobraževanje.

Spodbujali bomo ustavljanje novih društev, ki bi želeli postati del naše zveze, še posebej na območjih, kjer društev še ni, oz. ponovno obuditev tistih društev, katerih delovanje je v zadnjih letih zamrlo. Vsem zainteresiranim bomo nudili pravno, organizacijsko in vsebinsko pomoč. Društva, ki že sedaj nosijo ime društvo prijateljev mladine, pa še niso naši člani, bomo povabili, naj se nam pridružijo.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi za uvedbo t. i. regijskih koordinatorjev, katerih naloge bi bile koordinacija med društvi in ZPMS, koordinacija med posameznimi društvi v določeni regiji, povezovanje

z lokalnimi oblastmi, širjenje mreže in kroga prostovoljcev, pokrivanje tistih območij, kjer ni društva, koordinator nacionalnih programov na regionalnem nivoju.

V letih 2022 in 2023 bomo nadaljevali z regijskimi srečanji, ki so namenjena informiranju o tekočih aktivnostih, opozarjanju na morebitne težave in načrtovanju možnih skupnih akcij. Če bodo razmere dopuščale, bomo v septembru 2022 organizirali srečanje vseh članic ZPMS, ki bo namenjeno neformalnemu druženju, izobraževanju in izmenjavi dobrih praks. Članice bodo vključene tudi v aktivnosti ob 70-letnici delovanja ZPMS.

V letih 2022 in 2023 bomo več pozornosti posvetili pridobivanju prostovoljk in prostovoljcev, ki bodo s svojim delom prispevali k dvigu kakovosti in aktualnosti programov. Prizadevali si bomo za odpravljanje zakonodajnih, davčnih, sistemskih ovir za razmah prostovoljskega dela.

8.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Tudi v letih 2022 in 2023 bomo aktivno sodelovali z drugimi nevladnimi organizacijami v Sloveniji, v Evropi in v svetu ter krepili medsebojno povezovanje NVO v Sloveniji in skupno delovanje za vzpostavitev ustrežnejših pogojev delovanja nevladnega sektorja v naši družbi.

Sodelovali bomo na skupnih promocijskih dejavnostih, ki jih organizirajo Združenje za prostovoljstvo pri Slovenski filantropiji, CNVOS in druge organizacije ter promovirali naše aktivnosti v okviru Tedna prostovoljstva, Festivala prostovoljstva in drugih dogodkov tako v Sloveniji kot v tujini.

8.3 ZAPOSLENI

Na ZPMS je bilo na dan 1. 1. 2022 zaposlenih 16 oseb. Od tega je bilo 13 oseb zaposlenih za nedoločen čas in 3 osebe za določen čas. Štiri delavke delajo krajši delovni čas (dve 7 ur dnevno, ena 4 ure dnevno in ena 6 ur dnevno).

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe je bila na dan 1. 1. 2022: 3 zaposleni V stopnja, 1 zaposlena VI/2, 11 zaposlenih VII in 1 zaposlena VIII/1.

V januarju 2022 smo se prijavi na javni razpis Zavoda za zaposlovanje RS za javna dela. Na razpisu smo bili uspešni in s 15. 2. 2022 zaposlili novo osebo preko javnih del.

S 14. 2. 2022 pa je potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, in sicer delavki, ki je bila zaposlena od 15. 2. 2021 do 14. 2. 2022 v okviru programa Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me. Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

V drugi polovici leta 2022 bo ena sodelavka nastopila porodniški dopust.

Za leto 2022 smo podaljšali zaposlitev za določen čas strokovni sodelavki, ki bo nadalje izvajala predvsem t. i. kreativne projekte. Eni delavki, ki je bila zaposlena za 6 ur dnevno, smo zaradi povečanega obsega dela spremenili pogodbo in jo zaposlili za 8 ur dnevno. V lanskem letu smo se prijavi na nekaj razpisov, ki bodo – če bomo uspešni – omogočili tudi določene nove zaposlitve.

8.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

V letih 2022 in 2023 za zaposlene načrtujemo udeležbo na različnih izobraževanjih glede na interes in potrebe zaposlenih. Nekaterih izobraževanj s področja digitalizacije se bomo kot pridruženi partnerji udeležili v sklopu projekta Na-prostem.si. Predvsem strokovne sodelavke TOM telefona pa se bodo udeležile tudi nekaterih obveznih usposabljanj in izobraževanj v sklopu tekočih projektov.

8.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA

V letu 2022 bomo na študijsko prakso v strokovno službo sprejeli enega študenta/študentko Fakultete za upravo. Prakso bomo omogočili v maju-juniju. Na TOM telefonu v študijskem letu 2021/2022 prakso opravljajo trije študenti SFU in ena študentka FSD.

Tudi v letu 2023 bomo omogočili opravljanje obvezne študijske prakse skladno z našimi zmožnostmi.

8.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH

Večina mednarodnih dogodkov bo tudi v letih 2022/23 potekala v sklopu projekta Center za varnejši internet ter sodelovanja z organizacijo Eurochild. Drugih morebitnih, za nas koristnih mednarodnih dogodkov – bodisi v živo bodisi on-line – pa se bomo udeleževali skladno z vsebinskimi potrebami in razpoložljivimi sredstvi.

9 ZAKLJUČEK

V leto 2022 vstopamo z veliko zagona in novih idej. V program dela za leto 2022 in 2023 smo zapisali konkretne aktivnosti, ki jih načrtujemo v povezavi s cilji posameznih programov in nasploh delovanja ZPMS. Pogled na koledar dogodkov in akcij nakazuje, da je pred nami pestro leto. Poleg vseh teh že načrtovanih nalog, pa se bomo odzvali tudi na vse nove priložnosti, ki se bodo ponudile tekom leta.

ZPMS se je v preteklih dveh težkih letih s svojim delom resnično dokazala kot organizacija, ki ji je mar za otroke, mladostnike in družine.

Med uporabniki in financerji ter v širši javnosti smo si pridobili še več zaupanja in podpore. V prihodnjih dveh letih se bomo še naprej trudili, da bomo to zaupanje ohranili in še okrepili.

Pripravile: generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna in strokovna služba ZPMS: Nina Uratarič Malnar, Petra Zega, Sabina Kotar Roglič, Pika Potočnik, Iris Furlan, Tjaša Bertancelj, Sara Geiger Smole, Anja Vogrič, Lea Štumberger, Maša Blaznik, Sandra Murk, Uroš Brezovšek, Darija Maksimović Gončin in Darja Lovšin.

Uredila: mag. Nina Uratarič Malnar

Ljubljana, 4. 3. 2022

*Darja Groznik,
predsednica ZPMS*